

zaaknummer 2012 T 745

7 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klaagster,

juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tot zijn uittreden in [jaar] lid van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilig Hart.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 april 2012. Op 20 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van Broeder [naam], provinciaal overste msc.

Op 27 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mw. mr. Heerkens Thijssen, voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen Broeder [naam], voornoemd.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was een huisvriend in het gezin. Hij heeft als jongeman samen met de vader van klaagster op het seminarie gezeten. De vader van klaagster is uitgetreden en getrouwd. Aangeklaagde werd missionaris in [land]. Als aangeklaagde met verlof naar Nederland kwam, verbleef hij geregeld in het gezin van klaagster. Nadat aangeklaagde in [jaar] definitief terugkwam, verbleef hij met enige regelmaat in het gezin van klaagster. Hij

bleef dan ook slapen. De ene keer sliep hij bij klaagster op de kamer, de andere keer bij haar zusje en soms ook op de logeerkamer.

Aangeklaagde vertelde tijdens de logeerpartijen, dat hij verdrietig was, omdat hij de kinderen uit [land] miste. Hij vertelde ook dat die kinderen altijd bij hem in bed lagen. Hij zei dat klaagster hem kon helpen door ook bij hem in bed te komen liggen. Aangeklaagde overtuigde klaagster om hem zijn gang te laten gaan. Hij overtuigde haar dat het goed was, maar dat ze het maar niet tegen anderen moest vertellen, omdat die het niet zouden begrijpen.

Als aangeklaagde 's avonds naar bed ging, kroop hij naakt in het bed van klaagster en drukte zijn naakte lichaam tegen haar aan. Hij pakte haar hand en leidde het naar zijn stijve geslachtsdeel om het daar op en neer te bewegen. Klaagster hoorde zijn ademhaling zwaar en onregelmatig worden en ze hoorde aangeklaagde kreunen.

Hierbij raakte aangeklaagde klaagster ook aan bij haar buik en borsten. Hoe vaak het is gebeurd kan klaagster niet zeggen, meer dan vijftig keer, maar zeker geen honderd keer.

Het seksueel misbruik heeft geduurd van [jaar]-[jaar]. Op een gegeven moment leerde aangeklaagde een vrouw kennen, waarmee hij later is getrouwd. Ook verwaterde het contact omdat de ouders van klaagster zijn gescheiden.

2.2. Het seksueel misbruik heeft een grote impact op het leven van klaagster gehad.

Het heeft klaagster wantrouwend gemaakt in haar contact met jongens/mannen. Het heeft haar een basisgevoel van onveiligheid gegeven dat tot op de dag van vandaag aanwezig is. Klaagster slaapt 's nachts met haar kleren aan. Zij zoekt in een ruimte altijd naar de veiligste plek met goed overzicht en rugdekking. Intimiteit is erg beladen voor klaagster. Klaagster voelt zich angstig in situaties waarin zij zich tussen de mensen beweegt en zij vermijdt situaties waarin zij een confrontatie verwacht.

Door het seksueel misbruik heeft klaagster een beperkt vertrouwen in haar eigen bevindingen.

2.3. Klaagster hoopt met het indienen van haar klacht te bereiken dat ze een stap heeft gezet om te zorgen dat het leven voor haar hanteerbaar is. Dat ze nu eindelijk de regie over haar leven kan gaan pakken, ook met betrekking tot dit pijnlijke deel van haar leven. Voorts vindt zij het erg belangrijk dat zij haar verantwoordelijkheid neemt om een signaal af te geven dat binnen het kerkelijk systeem dergelijke situaties konden ontstaan, opdat niemand meer kan zeggen 'wir haben es nicht gewusst'.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Overste [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij heeft een briefwisseling van aangeklaagde met de provinciaal overste gevonden d.d. [datum] Nadat aangeklaagde met verlof was gegaan naar Nederland werd hem duidelijk dat ze hem niet meer terugwilden op [plaats]. Volgens hem had dat te maken met zijn kleding en het feit dat ze zijn gedrag niet behoorlijk vonden voor een priester. Hij had een te vrije omgang met vrouwen en meisjes. Dit zou niet passen in bij de "[land]" way of life.

Overste [naam] spreekt zijn medeleven met klaagster uit.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden.

Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim dertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Klaagster heeft tijdens verschillende bezoeken die aangeklaagde in de periode [jaar]-[jaar] aan het gezin van klaagster bracht moeten dulden dat aangeklaagde naakt bij haar in bed kroop en haar vervolgens over haar buik en borsten betastte. Terwijl hij zo bij klaagster in bed lag, pakte hij haar hand en leidde die naar zijn stijve penis en maakte daarmee op en neer gaande bewegingen. Dit seksueel misbruik heeft tussen de 50-70 keer plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van [naam], de zus van klaagster, het verhaal van klaagster. De zus van klaagster heeft een soortgelijke ervaring met aangeklaagde gehad.

Voorts neemt de Klachtencommissie de verklaring van de vriendin van klaagster, [naam], mee, die het verhaal van klaagster ondersteunt. Evenals het dagboek fragment van [datum] waarin [naam], ook vertelt over het bloot in bed komen liggen van aangeklaagde.

Tevens heeft tot de overtuiging bijgedragen de weergave van een fragment uit de briefwisseling tussen de provinciaal overste en aangeklaagde, over de redenen waarom aangeklaagde niet meer terug kon naar [plaats], zoals weergegeven in de reactie op het verweerschrift van Overste [naam].

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. Overste [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilig Hart m.s.c. de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klaagster.

Dit advies is vastgesteld op 7 november 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. praem en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilig Hart m.s.c. en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.